

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 września 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Czesława Miłosza

W dwudziestą rocznicę śmierci Czesława Miłosza Senat Rzeczypospolitej Polskiej postanawia oddać hołd jednemu z najwybitniejszych twórców naszych czasów, który na trwałe wpisał się w polską i światową literaturę.

Czesław Miłosz urodził się 30 czerwca 1911 roku na ziemiach historycznego Wielkiego Księstwa Litewskiego, dzisiaj leżących w Republice Litwy. Był świadkiem największych wydarzeń minionego stulecia: od pól bitewnych pierwszej wojny światowej, poprzez rosyjską rewolucję, odzyskanie przez Polskę niepodległości, społeczne i narodowościowe problemy II Rzeczypospolitej, czas spełnionej Apokalipsy i piekła, którym stały się ulice okupowanej Warszawy, Holokaust i starcie dwóch totalitaryzmów, doświadczenie emigranta w świecie podzielonym żelazną kurtyną, aż do upadku sowieckiego imperium i budowę demokracji. W czasach gdy wartości demokracji są ponownie podważane, Miłosz, odznaczony przez Yad Vashem medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, ostrzega przed zgubnymi konsekwencjami budzenia demonów nacjonalizmu, antysemityzmu i autorytaryzmu.

Jako pisarz i myśliciel stał się jednym z największych autorytetów intelektualnych. Jego twórczość zakorzeniona w najwspanialszych wieloetnicznych tradycjach polskiej kultury reprezentuje zarazem dziedzictwo Europy Środkowo-Wschodniej, narodów, których udziałem było doświadczyć i zmagać się ze skutkami nazizmu i komunizmu. Zarazem w swojej twórczości Miłosz przekracza granice kultur, gatunków i języków: był znawcą i tłumaczem Biblii, poezji polskiej, europejskiej i amerykańskiej, a nawet dzieł Dalekiego Wschodu. Światowe uznanie przyniósł mu, wydany we wczesnych latach 50. na emigracji, tom esejów „Zniewolony umysł”, który stanowi przenikliwą, do dziś nietracącą na aktualności analizę świadomości porażonej przez totalitarne utopie – jedną z najważniejszych książek XX w.

Jego dzieło to jedno z najbardziej znaczących zjawisk światowej literatury. O wadze twórczości Czesława Miłosza świadczą nagrody, wśród nich Nagroda Nobla w dziedzinie literatury przyznana w 1980 roku, oraz najwyższe polskie odznaczenie – Order Orła Białego.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o szczególnym znaczeniu jego dorobku twórczego dla dziedzictwa narodowego i światowego, ogłasza rok 2024 Rokiem Czesława Miłosza.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI